

A különleges adózói kör közösségi ügyleteinek áfaszabályai 2020.

Tartalom

1. Kik tartoznak a különleges adózói körbe?	1
2. Mit értünk közösségi ügylet alatt?	1
3. Mikor kell közösségi adószámot igényelni?	2
4. Miért különleges ez az adózói kör?.....	2
5. Közösségen belüli termékbeszerzés.....	2
5.1. Mely esetben kell adót fizetniük a Közösségen belüli termékbeszerzés után a különleges adózói körbe tartozó adózóknak?.....	3
5.1.1. Értékhatár átlépése.....	3
5.1.2. Közösségi adószám közlése.....	4
5.1.3. Adófizetési kötelezettség választása.....	5
5.2. Adófizetési kötelezettség teljesítése.....	5
6. Közösségen belüli termékértékesítés	6
7. Szolgáltatásnyújtás és szolgáltatás-igénybevétel.....	8
8. A különös adózói kör adóbevallásai, összesítő nyilatkozatai, az adó megfizetése.....	9
8.1. Áfabevallás.....	9
8.2. Összesítő nyilatkozat.....	9
8.3. A korábbi évek önellenőrzése, pótlása.....	10

1. Kik tartoznak a különleges adózói körbe?

A különleges adózói körbe

- a mezőgazdasági tevékenységet folytató különleges jogállású áfaalanyok, akik az Áfa tv.¹ XIV. fejezetének rendelkezései szerint adóznak, és ilyen minőségükben járnak el,
- a kizárólag adólevonásra nem jogosító adómentes (Áfa tv. 85-86. §-ai szerinti) tevékenységet folytató áfaalanyok,
- az alanyi adómentességet választó áfaalanyok,
- az áfaalanyok nem minősülő jogi személyek

tartoznak.²

2. Mit értünk közösségi ügylet alatt?

Közösségi ügylet alatt (az információs füzetben foglaltak tekintetében) a következőket értjük:

- a Közösségen belüli termékbeszerzés (Áfa tv. 19-21. §),

¹ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény

²Áfa tv. 20. § (1) bekezdés d) pont

- a Közösségen belüli termékértékesítés (Áfa tv. 89. §),
- az Európai Unió (továbbiakban: Közösség) más tagállamában illetőséggel bíró adóalanyok nyújtott szolgáltatások,
- a Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalanytól igénybe vett szolgáltatások.

(Az ún. saját vagyron áthelyezés szabályaira az információs füzet nem tér ki, azokat a 29-es számú füzet tartalmazza.)

3. Mikor kell közösségi adószámot igényelni?

A fentiekben felsorolt közösségi ügyletek közül bizonyosak csak közösségi adószám birtokában bonyolíthatók, melyek a következők:

- az adófizetési kötelezettséggel járó Közösségen belüli termékbeszerzés [Áfa tv. 19. §, 20. § (4)-(7) bekezdés, 21. §],
- a Közösségen belüli termékértékesítés (Áfa tv. 89. §),
- az Áfa tv. 37. §-a szerinti szolgáltatásnyújtás,
- az Áfa tv. 37. §-a szerinti szolgáltatás-igénybevétel.³

Ezért az áfalanyok és a nem áfalany jogi személynek az ilyen jellegű kereskedelmi kapcsolatának (közösségi ügyletnek) létesítése előtt, a közösségi adószámának megállapítása érdekében, bejelentést kell tennie az állami adó- és vámhatósághoz.⁴ Az állami adó- és vámhatóság a bejelentés napjával megállapítja a közösségi adószámot.⁵

4. Miért különleges ez az adózási kör?

A Közösségen belüli termékbeszerzésre vonatkozó speciális szabályok teszik különlegessé ezt az adózási kört, ugyanis bár főszabály szerint a Közösségen belüli termékbeszerzések után adót kell fizetni, a különleges adózási kör bizonyos feltételek teljesülése esetén ez alól mentesül. (Ez természetesen csak a magyar Áfa tv. szerinti áfafizetési kötelezettség alóli mentesülést jelenti, az eladó a saját tagállamának forgalmiadó-szabályai szerint az értékesítéshez kapcsolódóan adót számít fel, és azt továbbhárítja a vevőre.)

5. Közösségen belüli termékbeszerzés

A Közösségen belüli termékbeszerzés a tulajdonosként való rendelkezési jog megszerzése a termék felett úgy, hogy az a termék küldeménykénti feladásával vagy elfuvarozásával jár, melynek eredményeként a termék a Közösség másik tagállamából belföldre kerül. (A termék feladását vagy elfuvarozását végezheti a beszerző és az értékesítő is, illetve bármelyikük javára más személy is.)⁶

Az ilyen ügylet után adót kell fizetni⁷, ha

- az értékesítés ellenérték fejében történik, és
- a beszerző adóalany vagy nem adóalany jogi személy, és

³ Áfa tv. 257/B. § (1)-(2) bekezdései

⁴ Áfa tv. 257/B. § (3) bekezdés

⁵ Adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 29. §

⁶ Áfa tv. 21. § (1) bekezdés

⁷ Áfa tv. 2. § b) pont, 19. § a) pont, 20. § a)-c) pont

- az értékesítő olyan más tagállambeli (ott adószámmal rendelkező) adóalany, aki nem minősül a saját tagállamában alanyi adómentesnek⁸, és
- az értékesítés nem távolsági értékesítés⁹, és
- a termék nem szolgál fel- vagy összeszerelés tárgyául¹⁰, és
- a termék nem használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség, amelynek az értékesítője viszonteladó vagy nyilvános árverés szervező, és amelyet az értékesítés tagállamában a rájuk vonatkozó különös szabályok szerint¹¹ adóztattak meg, és
- a termék nem olyan, amelynek belföldi értékesítése mentes lenne az adó alól az Áfa tv. 103., 104. és 107. §-ai szerint (pl. bizonyos vízi vagy légi közlekedési eszköz üzemeltetését szolgáló termék).

Az előzőek mellett adót kell fizetni akkor is, ha bármely személy új közlekedési eszközt szerez be (akkor is, ha nem adóalany természetes személy a beszerző). Továbbá adót kell fizetni akkor is, ha adóalany vagy nem adóalany jogi személy olyan jövedéki terméket szerez be, amely után belföldön jövedékiadó-fizetési kötelezettség keletkezik a Jöt.¹² alapján.¹³

(Az új közlekedési eszköz Közösségen belülről történő beszerzésével és értékesítésével kapcsolatos információk a 16-os számú információs füzetben található.)

Nem kell azonban adót fizetnie a Közösségen belülről történő termékbeszerzés után a különleges adózói körnek, ha a Közösség más tagállamaiból beszerzett termékek áfa nélküli összesített értéke sem a tárgyévet megelőző évben, sem a tárgyévben a 10 000 eurót (értékhatár) nem haladta meg, illetve nem haladja meg.¹⁴ Ha a Közösségen belülről beszerzett termék új közlekedési eszköz vagy belföldön jövedékiadó-köteles termék, az adófizetési kötelezettség alól a különleges adózói kör sem mentesül az értékhatár alatt sem.

5.1. Mely esetben kell adót fizetniük a Közösségen belüli termékbeszerzés után a különleges adózói körbe tartozó adózóknak?

5.1.1. Értékhatár átlépése

Az adózó 2020. évi Közösségen belüli beszerzései utáni áfafizetési kötelezettsége egyrészt annak függvénye, hogy az előző, azaz 2019. évben a Közösség más tagállamából bonyolított beszerzéseinek összesített ellenértéke az értékhatárt meghaladta-e. Ha igen, úgy az adózó 2020-ban már közösségi adószámmal rendelkezik, és már a tárgyévi első Közösségen belülről teljesített beszerzését is adókötelezettség terheli.

Ha 2019. évben nem haladta meg a jelzett összeghatárt a Közösségen belüli beszerzések összege, úgy csak az értékhatár évközi (2020. évi) túllépése esetén keletkezik adófizetési kötelezettség a Közösségen belüli beszerzések után. Az értékhatár átlépését folyamatosan

⁸ Ahol adóalanyként nyilvántartásba vették, nem részesül e tagállam azon joga szerinti adómentességben, amely tartalmában a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: Héa-irányelv) 282-292. cikkeinek felel meg.

⁹ Áfa tv. 29. §

¹⁰ Áfa tv. 32. §

¹¹ A Közösség azon tagállamában, ahol a termék a küldeménykénti feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt, a terméket e tagállam azon joga szerint úgy adóztatták meg, amely tartalmában megfelel a Héa-irányelv 312-325. cikkeinek, illetve a Héa-irányelv 333-341. cikkeinek.

¹² A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2016. évi LXVIII. törvény

¹³ Áfa tv. 19. § b)-c) pontok

¹⁴ Áfa tv. 20. § (1) bekezdés d) pont, (2) bekezdés

figyelemmel kell kísérni. Az adófizetési kötelezettség arra a termékbeszerzésre vonatkozik először, amelynek ellenértékével a beszerző az értékhatárt túllépi.¹⁵

A 10 000 eurós felső értékhatárba a Közösség azon tagállamaiban megtérített (vagy megtérítendő) ellenérték számít, amelyekben a termék a küldeménykénti feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt.¹⁶

Az értékhatár számítása során nem kell figyelembe venni

- az új közlekedési eszköz beszerzéseket,
- azokat a Jöt. hatálya alá tartozó beszerzéseket, amelyeknél a termék belföldön esik jövedéki adókötelezettség alá,
- az olyan használt ingóság, a műalkotás, a gyűjteménydarab vagy régiség beszerzését, amelynek az értékesítője viszonteladó vagy nyilvános árverés szervező, és amelyet az értékesítés tagállamában a rájuk vonatkozó különös szabályok szerint¹⁷ adóztattak meg¹⁸,
- az olyan a termék beszerzését, amelynek belföldi értékesítése mentes lenne az adó alól az Áfa tv. 103., 104. és 107. §-ai szerint (pl. bizonyos vízi vagy légi közlekedési eszköz üzemeltetését szolgáló termék)¹⁹.

A 10 000 euróban meghatározott értékhatár forintra való átváltása során az uniós csatlakozási szerződést kihirdető törvény²⁰ hatálybalépésének napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamot (252,19 Ft/euró) kell alkalmazni. Az így kapott összeget a matematikai kerekítési szabályok szerint százezer forintra kerekítve kell megállapítani. Az így meghatározott összeg 2 500 000 forint.²¹

A különleges adózói körbe tartozó adózót az értékhatár átlépése esetén (az erre a célra szolgáló nyomtatványon) bejelentési kötelezettség terheli.²² Az adózónak a bejelentését azon termékbeszerzését megelőzően kell teljesítenie, amelynek ellenértékével az értékhatárt túllépi. A bejelentés alapján az adó- és vámhatóság az adózó részére közösségi adószámot állapít meg. A közösségi adószámot a Közösség más tagállamából történő termékbeszerzéssel összefüggő minden iraton fel kell tüntetni.²³

5.1.2. Közösségi adószám közlése

Ha a különleges adózói körbe tartozó adózónak más okból van közösségi adószáma (pl. szolgáltatásnyújtás vagy -igénybevétel miatt), azt az értékhatár alatti közösségi termékbeszerzések során nem kell megadnia a partnerének. Ha mégis megadja (annak ellenére, hogy az értékhatárt nem lépte túl, és nem is választott adófizetési kötelezettséget az értékhatár alatt – lásd következő pont), e tény az első ilyen Közösségen belüli beszerzés teljesítésének

---

¹⁵ Áfa tv. 20. § (4) bekezdés

¹⁶ Áfa tv. 20. § (3) bekezdés

¹⁷ A Közösség azon tagállamában, ahol a termék a küldeménykénti feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt, a terméket e tagállam azon joga szerint úgy adóztatták meg, amely tartalmában megfelel a Héa-irányelv 312-325. cikkeinek, illetve a Héa-irányelv 333-341. cikkeinek.

¹⁸ Áfa tv. 20. § b)-c) pont

¹⁹ Áfa tv. 20. § a) pont

²⁰2004. évi XXX. törvény

²¹ Áfa tv. 256. § (1) bekezdés

²² Áfa tv. 257/B. § (3) bekezdés

²³ Art. 29. §

napját követő hónap 20. napjáig köteles bejelenteni az állami adó- és vámhatósághoz.²⁴ Ilyen esetben ugyanis úgy kell tekinteni, mint aki (amely) erre az ügyletre, valamint az ezt követő összes olyan Közösségen belüli termékbeszerzésére, amelyet részére az előbb említett ügylet teljesítésének évét követő második év végéig teljesítenek, adókötelezettséget választott.²⁵

5.1.3. Adófizetési kötelezettség választása

A különleges adózói körbe tartozó adózók a Közösség más tagállamából történő termékbeszerzés tekintetében az értékhatár elérése előtt is választhatják az adófizetési kötelezettséget.²⁶ Ezen választásuktól a választás évét követő két naptári évig nem térhetnek el.²⁷

Ha az adózónak a tárgyévet megelőző évben volt Közösségen belüli termékbeszerzése, a tárgyévre vonatkozó választását a tárgyévet megelőző adóév utolsó napjáig kell az állami adó-vámhatósághoz bejelentenie. Ha az adózónak a tárgyévet megelőző évben nem volt Közösségen belüli beszerzése, úgy a tárgyévre vonatkozó választását a tárgyévi első Közösségen belüli beszerzését megelőzően kell bejelentenie.²⁸

5.2. Adófizetési kötelezettség teljesítése

A Közösségen belüli termékbeszerzések után az adófizetési kötelezettség a beszerzést tanúsító számla kibocsátásának napján, de legkésőbb a teljesítést magában foglaló hónapot követő hónap 15. napján keletkezik.²⁹

Ha például az adózó szeptember 6-ai teljesítési időponttal teljesít Közösségen belüli beszerzést, legkésőbb október 15-én Közösségen belüli beszerzés címén adókötelezettsége keletkezik, amelyet havi bevallónak az októberi hónapról november 20-ig benyújtandó, negyedéves bevallónak a negyedik negyedévre vonatkozó január 20-ig benyújtandó áfabevallásban kell szerepeltetnie. Ha azonban az értékesítésről a számlát még szeptember hónapban kibocsátották, akkor a szeptember hónapra vonatkozó, október 20-ig benyújtandó, illetve negyedéves bevallónak a harmadik negyedévre vonatkozó október 20-ig benyújtandó áfabevallásában kell szerepeltetnie.

Ezen főszabálytól eltérően, ha a teljesítés és a fizetendő adó – előző főszabály szerinti – megállapítása között az adófizetésre kötelezettnek

- az Áfa tv.-ben szabályozott jogállásában olyan változás következik be, amelynek eredményeként tőle adófizetés nem lenne követelhető (például az adóalanyisága megszűnik), a fizetendő adót a jogállásváltozást megelőző napon,
- a tartozását ellenérték fejében átvállalják, a fizetendő adót a tartozás átvállalásakor kell megállapítani.³⁰

---

²⁴ Áfa tv. 257/B. § (5) bekezdés

²⁵ Áfa tv. 20. § (7) bekezdés

²⁶ Áfa tv. 20. § (5) bekezdés

²⁷ Áfa tv. 20. § (6) bekezdés

²⁸ Áfa tv. 257/B. § (4) bekezdés

²⁹ Áfa tv. 63. § (1) bekezdés

³⁰ Áfa tv. 63. § (2) bekezdés

Az adó alapja a belföldön teljesített ügyletekhez hasonlóan állapítandó meg.³¹ Az adó alapjára 27%-os mértékű áfa számítandó fel, ha a termék nem tartozik az Áfa tv. előírásai szerint más adómérték alá, illetve nem minősül adómentes Közösségen belüli termékbeszerzésnek az Áfa tv. 91. §-a szerint (például amelynek belföldi értékesítése vagy importja adómentes lenne).

6. Közösségen belüli termékértékesítés

Közösségen belüli adómentes értékesítés³² a tulajdonosként való rendelkezési jog átadása a termék felett úgy, hogy az a termék küldeménykénti feladásával vagy elfuvarozásával jár, melynek eredményeként a termék belföldről a Közösség másik tagállamába kerül, és

- az értékesítő nem alanyi adómentes adóalany³³, és
- a beszerző a Közösség másik tagállamában adóalanyi minőségben eljáró adóalany vagy nyilvántartásba vett, adófizetésre kötelezett jogi személy, aki (amely) a beszerzése után a beszerzés tagállamában adófizetésre kötelezett³⁴, és
- a beszerző rendelkezik a Közösség másik tagállamában adószámmal, és azt meg is adja az értékesítőnek, és
- a termék nem használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség, amelyek értékesítésének adóztatására az Áfa tv. XIV. fejezetének rendelkezései alkalmazandók³⁵, és
- a termék más tagállamba történő feladása vagy elfuvarozása igazolt.

Az adómentesség nem alkalmazandó, ha az értékesítő az összesítő nyilatkozat benyújtására vonatkozó kötelezettségének nem, hiányosan vagy hibásan tett eleget, kivéve, ha igazolja, hogy a mulasztás, hiba vagy hiányosság a jóhiszemű eljárása mellett következett be, és a nyilatkozatot pótolja, illetve kijavítja.³⁶

[A vevő adószámára és az összesítő nyilatkozatra vonatkozó feltételekkel és a termék kiszállításának igazolásával kapcsolatos további tudnivalókat külön tájékoztatók ismertetik. (<https://nav.gov.hu/nav/ado/afa>)]

Szintén adómentes bármely személy új közlekedési eszköz Közösségen belüli értékesítése bármely személy részére. Továbbá adómentes a nem alanyi adómentes adóalany³⁷ a célországban jövedékiadó-köteles jövedéki termék értékesítése olyan adóalany vagy nem adóalany jogi személy részére is, aki (amely) egyébként a Közösségen belüli beszerzése után nem köteles adófizetésre^{38, 39}.

Ha kizárólag adólevonásra nem jogosító tevékenységet végzőként bejelentkezett adóalany teljesít a fentiek szerinti Közösségen belüli adómentes termékértékesítést, kötelező közösségi adószámot kérnie még az értékesítés teljesítését megelőzően.⁴⁰

---

³¹ Áfa tv. 72. §

³² Áfa tv. 89. § (1) bekezdés

³³ Áfa tv. 90. § (1) bekezdés a) pont

³⁴ Áfa tv. 90. § (1) bekezdés b) pont, az ügylet a beszerzés tagállamában nem tartozik a Héa-irányelv 3. cikk (1) bekezdésének tartalmában megfelelő tagállami szabályozás alá

³⁵ Áfa tv. 90. § (3) bekezdés

³⁶ Áfa tv. 89. § (1a) bekezdés

³⁷ Áfa tv. 90. § (2) bekezdés

³⁸ A beszerzés tagállamának azon joga szerint, amely tartalmában megfelel a Héa-irányelv 3. cikk (1) bekezdésének

³⁹ Áfa tv. 89. § (2)-(3) bekezdés

⁴⁰ Áfa tv. 257/B. §

Az **alanyi adómentes adóalany** alanyi adómentes minőségében teljesített értékesítése – még ha más tagállamba értékesít is közösségi adószámmal rendelkező személynek – nem minősül Közösségen belüli értékesítésnek⁴¹, ezért az alanyi adómentesnek ezen értékesítése miatt nem kell közösségi adószámot kérnie. A számlában az alanyi adómentességre hivatkozni kell⁴²! Ezeknek az értékesítéseknek az ellenértéke az általános szabályok szerint az alanyi mentességre jogosító értékhatárba beleszámít. Kivételt képez, ha az alanyi adómentes adóalany az értékesítés tekintetében nem járhat el alanyi adómentes minőségében, például ha új közlekedési eszközt értékesít Közösségen belülről.⁴³ Az ilyen értékesítést megelőzően az alanyi adómentes adóalany köteles közösségi adószámot kérni.⁴⁴ Továbbá ez az értékesítés az alanyi mentesség értékhatárába nem számít bele.⁴⁵

A mezőgazdasági tevékenységet folytató különös jogállású adóalany az alábbiakra kell figyelemmel lenni.

A mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany abban az esetben is jogosult kompenzációs felárra (természetesen az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén), ha az Áfa tv. 7. számú mellékletének I. részében felsorolt termékét

- a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett olyan adóalanyok értékesíti belföldön, aki (amely) nem minősül kompenzációs rendszerben adózónak⁴⁶),⁴⁷ vagy
- a Közösség valamely más tagállamában nyilvántartásba vett olyan nem adóalany jogi személynek értékesíti, akinek (amelynek) a Közösség azon tagállamában, ahol a termék a küldeménykénti megérkezésekor vagy a fuvarozás befejezésekor van, e beszerzése után adót kell fizetnie e tagállam joga szerint.⁴⁸

Az Áfa tv. nem tartalmaz kifejezetten olyan rendelkezést, mely kivonná a mezőgazdasági tevékenységet végző adóalanyok az ilyen minőségében végzett, egyébként az Áfa tv. 89. §-ban foglaltaknak megfelelő termékértékesítését a Közösségen belüli adómentes termékértékesítésre vonatkozó szabályok alkalmazási köréből. Az általános forgalmi adózás rendszeréből azonban az következik, hogy a mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany fentieknek megfelelő „Közösségen belüli értékesítésére” a kompenzációs felár áthárítása mellett nem alkalmazható az Áfa tv. 89. §-ban szabályozott Közösségen belüli adómentes értékesítés szabálya is⁴⁹. Ha tehát az Áfa tv. XIV. fejezete alapján a kompenzációs felár érvényesítésének feltételei az adott ügyletre kiterjedően fennállnak, akkor az adóalanyok az Áfa tv. 200. § (1) bekezdés b) pontja valamint (3) bekezdése szerint kell eljárnia, mivel ez a törvényi rendelkezés speciális rendelkezésnek tekintendő az Áfa tv. 89. §-ához képest. Ennek megfelelően ilyen esetben az Áfa tv. 89. §-ának alkalmazása kizárt.

A fentiekkel összhangban tehát, a mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanyok a fentiek szerinti termékértékesítése okán közösségi adószámot kiváltania nem kell.

---

⁴¹Áfa tv. 90. § (1) bekezdés a) pont és 90. § (2) bekezdés

⁴²Áfa tv. 169. § m) pont

⁴³Áfa tv. 193. § (1) bekezdés a) pont

⁴⁴Áfa tv. 89. § (2) bekezdés, 257/B. §

⁴⁵Áfa tv. 188. § (3) bekezdés b) pont

⁴⁶Olyan adózónak, aki (amely) a saját államának joga szerinti jogállása tartalmában megfelel a Héa-irányelv XII. címének 2. fejezetében foglaltaknak

⁴⁷Áfa tv. 200. § (1) bekezdés b) pont

⁴⁸Áfa tv. 200. § (3) bekezdés

⁴⁹Áfa tv. 200. § (1) bekezdés b) pont, és (3) bekezdés

7. Szolgáltatásnyújtás és szolgáltatás-igénybevétel

A szolgáltatásnyújtások teljesítési helyét az Áfa tv. 37-49. §-ai alapján kell meghatározni. (Arról, hogy az így megállapított adófizetési kötelezettség teljesítésére melyik adózó kötelezett az adott teljesítési helyen, az Áfa tv. 138. §-a és 140. §-a rendelkezik.) Az Áfa tv. 37. §-a fogalmazza meg a szolgáltatásnyújtások teljesítési helye vonatkozásában a főszabályt, amelyhez képest a 38-49. §-ok kivételeket állapítanak meg. A 37. § értelmében főszabályként egy szolgáltatásnyújtás teljesítési helye, ha a megrendelő maga is adóalany, a megrendelő gazdasági letelepedésének az országa lesz. Ha azonban a szolgáltatást saját nevében megrendelő személy nem adóalany, akkor a teljesítési hely főszabályként a szolgáltatást nyújtó adóalany gazdasági célú letelepedésének országa lesz. Kivételt képeznek ezen főszabály alól az Áfa tv. 38-49. §-ainak megfelelően például az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások, amelyek az ingatlan fekvésének helye szerint minősülnek teljesítettnek, vagy a személyszállítási szolgáltatások, amelyek a megtett útvonalon minősülnek teljesítettnek.

(A szolgáltatások teljesítési helyével kapcsolatban részletesebb információkat a 29-es számú füzet tartalmaz.)

Az Áfa tv. 37. §-a szerinti szolgáltatásnyújtáshoz, illetve szolgáltatás-igénybevételhez közösségi adószám szükséges, amit még a tevékenységet megelőzően kell igényelni, és ez, ellentétben a közösségi termékbeszerzéssel, nincs értékhatárhoz kötve, hanem mindjárt az első ilyen teljesítést megelőzően igényelni kell azt (ha egyébként más okból még nincs).

Az **alanyi adómentes adóalanyok**nál a szolgáltatások kapcsán az alábbiakra kell figyelemmel lenni.

Ha az *alanyi adómentes adóalany úgy nyújt szolgáltatást*, hogy annak teljesítési helye – a fent hivatkozott 37-49. §-ok megfelelő alkalmazásával – külföldre esik, akkor az alanyi adómentes adóalany nem járhat el alanyi adómentes minőségében.⁵⁰ Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben az alanyi adómentes adóalany – hasonlóan az általános szabályok szerint adózó áfa alanyokhoz – nem alanyi adómentes ügyletről, hanem ún. „Áfa tv. területi hatályán kívüli” ügyletről bocsátja ki a számlát, és az esetleges bevallási, adatszolgáltatási kötelezettségek során is ekként kezeli az érintett teljesítést. Fontos szabály, hogy az alanyi adómentes adóalany, amennyiben ilyen, külföldön teljesítettnek minősülő szolgáltatást nyújt, és ezért nem járhat el alanyi adómentes minőségében, az ezen ügyletéhez kapcsolódó termékbeszerzéseit, szolgáltatás igénybevételeit esetlegesen terhelő általános forgalmi adót levonhatja.⁵¹

Ha az *alanyi adómentes úgy vesz igénybe szolgáltatást* külföldi adóalanytól, hogy annak teljesítési helye – az Áfa tv. 37-49. §-ainak megfelelő alkalmazásával – belföldre esik, akkor szintén nem járhat el alanyi adómentes minőségében.⁵² Ez azt jelenti, hogy a másik országban letelepedett szolgáltatásnyújtó adóalany helyett az alanyi adómentes adóalany – mint igénybe vevő – saját nevében áfa felszámítására és fizetésére lesz kötelezett az igénybe vett szolgáltatás után.⁵³ Ezt a saját név alatt felszámított áfát azonban az alanyi adómentes adóalany – tekintettel arra, hogy a szolgáltatás igénybe vétele alanyi adómentesként végzett adólevonásra nem jogosító adómentes tevékenységhez történik – nem vonhatja le.⁵⁴

⁵⁰ Áfa tv. 193. § (1) bekezdés d) pont

⁵¹ Áfa tv. 195. § (2) bekezdés d) pont

⁵² Áfa tv. 193. § (3) bekezdés

⁵³ Áfa tv. 193. § (3) bekezdésének és 140. §-ának együttes olvasata

⁵⁴ Áfa tv. 195. § (1) bekezdés

A közösségi adószámmal rendelkező nem adóalany jogi személynek⁵⁵ (aki/amely például arra tekintettel rendelkezik, vagy kellene rendelkeznie közösségi adószámmal, hogy a Közösségen belüli beszerzése után adófizetési kötelezettsége keletkezett) az alábbiakra kell figyelemmel lennie.

Ezeket a személyeket a részükre nyújtott szolgáltatások viszonylatában adóalanyoknak kell tekinteni, kivéve, ha a szolgáltatást saját vagy alkalmazottaik magánszükségletének kielégítésére viszik igénybe. Erre tekintettel azon szolgáltatások igénybevétele után, melyek teljesítési helye belföldre esik, e személyeknek is adófizetési kötelezettségük keletkezik, amennyiben a szolgáltatást nyújtó adóalany belföldön gazdasági céllal nem telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye nincs belföldön.

8. A különös adózói kör adóbevallásai, összesítő nyilatkozatai, az adó megfizetése

8.1. Áfabevallás

A közösségi termékbeszerzések és szolgáltatás-igénybevételek tekintetében áfa fizetésére kötelezett (ezért közösségi adószámmal rendelkező) különleges adózói körbe tartozó adózónak ezen ügyletek után az adót az adófizetési kötelezettség keletkezését követő hónap 20. napjáig kell megfizetnie és bevallania a '65 számú nyomtatványon.⁵⁶

Ugyancsak a '65 számú bevallásban kell teljesíteni a Közösségen belüli értékesítésekkel kapcsolatos adókötelezettséget (mely az adómentes értékesítésre tekintettel adófizetési kötelezettséggel – a törvényi feltételek fennállása esetén – nem jár), és a más tagállambeli adóalanyok felé teljesített szolgáltatásnyújtásokkal kapcsolatos adókötelezettséget is.

8.2. Összesítő nyilatkozat

A különleges adózói körnek bizonyos, alábbiak szerinti ügyleteiről havonta, az adókötelezettség keletkezését követő hó 20. napjáig be kell nyújtania a 'A60. számú „Összesítő nyilatkozat a Közösség területén belül történő termékértékesítésekről és szolgáltatásnyújtásokról, valamint a Közösség területéről történő termékbeszerzésekről és szolgáltatás-igénybevételekről” megnevezésű nyomtatványt. Ennek megfelelő részletező lapjain szerepeltetnie kell a saját és a partner közösségi adószámát, valamint az ügylet áfa nélkül számított ellenértékét.⁵⁷

Az összesítő nyilatkozaton szerepeltetni kell

- az adófizetési kötelezettséget keletkeztető Közösségen belüli termékbeszerzéseket,
- az adómentes Közösségen belüli termékértékesítéseket,
- a Közösség más tagállamában adószámmal rendelkező adóalany vagy adószámmal rendelkező, adóalanyoknak nem minősülő jogi személy részére teljesített, az Áfa tv. 37. §-ának hatálya alá eső azon szolgáltatást (ideértve az előleget is), amely adóköteles a teljesítési hely szerinti tagállamban, és amely után az igénybevevő az adófizetésre kötelezett,

---

⁵⁵ Áfa tv. 36. § (1) bekezdés b) pont, 140. §

⁵⁶ Art. 2. sz. melléklet I/B/3.4, 3.5 alpontok, Art. 2. sz. melléklet B/1.1 alpont és Art. 3. sz. melléklet I. Határidők 2.1. pont.

⁵⁷ Áfa tv. 4/A. számú melléklet 1. pont

- a Közösség más tagállamában adószámmal rendelkező adóalanytól igénybevett, olyan, az Áfa tv. 37. §-ának hatálya alá eső szolgáltatást (ideértve a szolgáltatás igénybevételéhez fizetett előleget is), amely belföldön adóköteles, és amely után a beszerző az adófizetésre kötelezett.⁵⁸

A más tagállami adóalany részére nyújtott vagy attól igénybe vett, a teljesítési helyre vonatkozó főszabály (Áfa tv. 37. §) hatálya alá nem tartozó szolgáltatásokról nem kell az összesítő nyilatkozatban adatot szerepeltetni.

Nem kell nyilatkozatot tenni arról a hónapról, amelyben az adózó közösségi kereskedelmet nem folytatott.⁵⁹

Az összesítő nyilatkozatot az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített elektronikus űrlapon, elektronikus úton kell benyújtani.⁶⁰

8.3. A korábbi évek önellenőrzése, pótlása

A különleges adózói kör elévülési időn belüli, megelőző éveket érintő közösségi ügyleteire vonatkozó önellenőrzéseket a továbbra is forgalomban tartott 1486, 1586, 1686, 1786, 1886 valamint a 1465, 1565, 1665, 1765, 1865, 1965 számú nyomtatványokon kell benyújtani, azok kitöltési útmutatóiban foglaltaknak megfelelően. Ezek a nyomtatványok, a kitöltést segítő programokkal és kitöltési útmutatókkal együtt elérhetőek és letölthetőek honlapunkról (www.nav.gov.hu).

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

---

⁵⁸ Áfa tv. 4/A. számú melléklet 1. pont

⁵⁹ Áfa tv. 4/A. számú melléklet 8. pont

⁶⁰ Áfa tv. 4/A. számú melléklet 10. pont